

Formidling av religion og livssyn i skolen

Kort om prosjektet

Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn (STL) oppretter en faggruppe som skal ta for seg formidlingen av religioner og livssyn i dagens grunnskole med særlig vekt på:

- Læreplan
- Lærebøker
- Skolebesøk
- STL-ressurser: Veiledning for omvisere, Uenighetens fellesskap, høytidskalender, høytidshefte, sjekkliste for diskusjoner om religion og livssyn m.m.

Bakgrunn

Religions- og livssynsundervisningen i grunnskolen har alltid vært av sentral betydning for Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn. Alt i 1995 samlet flere av tros- og livssynssamfunnene, som året etter grunnla STL, seg i motstand mot det nye kristendomsfaget som skulle inkludere det alternative livssynsfaget i en og samme læreplan.

STL har i forbindelse med reformer av fagene, levert høringssvar og diskutert religions- og livssynsundervisningen på sine rådsmøter. STL har også tatt grep for å heve kvaliteten på sine egne bidrag, i form av omvisninger for skoleklasser, gjennom kurset «Veiledning for omvisere».

På rådsmøtet den 14. desember 2022 (se vedlegg) stod religions- og livssynsundervisning derfor igjen på dagsorden. Gjesteforeleser, Inger Margrethe Tallaksen, tidligere koordinator for religion i lærerutdanningene på UiA, gav en innføring i religions- og livssynsundervisning historisk og frem til i dag, og rådsmedlemmene jobbet deretter med temaet i grupper. Rådet overlot til styret å beslutte videre tiltak.

Styret besluttet i styremøte 15.03.23 (se vedlegg) å opprette en faggruppe med mandat til å se nærmere på undervisning om religion og livssyn med utgangspunkt i både læreplanen og lærebøker, STLs tidligere innspill ved utvikling av nye læreplaner, og se på hvordan skolebesøk i tros- og livssynssamfunn benyttes og fungerer.

Rammer for prosjektet

Faggruppen skal bestå av personer som har bakgrunn i ett av STLs medlemssamfunn. Deltakerne bør enten ha erfaring fra skole/undervisning, eller ha gode kunnskaper og ikke minst interesse for spørsmål knyttet til undervisning om religion og livssyn i skolen. Medlemssamfunnene leverer forslag på kandidater til å sitte i faggruppen sammen med en kort beskrivelse om vedkommens kompetanse og ønske om å delta.

Gruppen vil møtes minst 4 ganger og jobbe i omtrent ett år fra oppstart. Reiseutgifter og mat i forbindelse med møtene dekkes av STL. Faggruppene leverer en rapport etter ett års arbeid som belyser utfordringer og muligheter knyttet til undervisning om religioner og livssyn i skolen, og skal komme med forslag til forbedringer, samt anbefalinger til STL om hvilke bidrag som kan styrke

undervisningen på religions- og livssynsfeltet. Funnene, innspillene og anbefalingene vil bli fulgt opp av STL.

Avgrensning

Faggruppen vil evaluere religions- og livssynsundervisningen, primært i grunnskolen, og vektlegge følgende felt:

1. Læreplan

- 1.1. Vurdere gjeldende læreplan opp mot STLs høringssvar/innspill.
- 1.2. Se på hvordan læreplanen tolkes og hvordan undervisningen er lagt opp på de ulike trinnene i grunnskolen.
- 1.3. Vurdere overgangen til sammenlikning av tradisjoner, fremfor de ulike tradisjonenes selvforståelse og teologi, i læreplanen. Hva får og mister man ved en slik endring.

2. Lærebøker

- 2.1. I hvilken grad lærer elevene de ulike tradisjonene å kjenne?
- 2.2. Hvordan fungerer balansen mellom innenfra- og utenfraperspektiver på religioner og livssyn?
- 2.3. I hvilken grad behandles begreper som «tro», «livssyn», «livssynsnøytralt» og «livssynsåpent»?
- 2.4. I hvilken grad bidrar lærebøkene i grunnskolen til at elevene får felles referanserammer?

3. Skolebesøk

- 3.1. I hvilken grad benytter skoler seg av muligheten til å oppsøke tros- og livssynssamfunn i dag?
- 3.2. Hvordan oppleves besøkene av klassene, lærerne og vertskapet?
- 3.3. Kan noe gjøres for å forbedre læringsutbyttet fra slike besøk?
- 3.4. Er det behov for en digital løsning - en skolebesøksportal - hvor lærere kan bestille besøk?

4. Egne ressurser

- 4.1. I hvilken grad blir STLs ressurser benyttet i undervisningen av religioner og livssyn?
- 4.2. Er det behov for flere STL-utviklede ressurser til bruk i skolen?
- 4.3. Er det behov for digitale tilbud til skoler med begrenset religions- og livssynsmangfold i nærområdet?

Gruppen gjør selv nødvendige prioriteringer på bakgrunn av mandatet.

Arbeidsoppgaver:

Deltagerne i gruppen vil ha som oppgave å innhente kunnskap om, og drøfte problemstillingene ovenfor. Både ved å lese læreplaner, se igjennom lærebøker og STL-ressurser, men også ved å invitere ressurspersoner som forskere, lærere og omvisere til faggruppens møter for å dele sine funn og erfaringer.

Alasdair McLellan, fra sekretariatet i STL, vil fungere som sekretær og koordinator for faggruppen. Faggruppens leder forventes å delta på lanseringen av rapporten og ev. andre arrangementer i tilknytning til prosjektet.